

Јасна Стојановић
Филолошки факултет, Београд

СЕРВАНТЕСОВЕ НОВЕЛЕ У СРПСКОМ ПРЕВОДУ

Проучавање српских превода Сервантесових дела важан је сегмент у сагледавању рецепције овог шпанског писца у српској књижевности и култури. Збирка *Узорних новела (Novelas ejemplares)* најзначајнији је ауторов наслов после *Дон Кихота*, али њена српска варијанта досад није била предмет темељите анализе. Наше претходне радове о верзијама Ђорђа Поповића - Даничара (1885) и Хајима Алкалаја (1938) употпуњујемо критиком превода трећег српског преводиоца Сервантесових новела, Душка Вртунског (1981).

Кључне речи: Сервантес, новеле, српски превод, критика

Новеле Мигела де Сервантеса најбоље су остварење овог шпанског писца после *Дон Кихота*. Изврност на пољу новелистике Сервантесу су признавали још савременици - Тирсо де Молина назвао га је *niestro español Bocaccio* („наш шпански Бокачо“) - а то уважавање само су потврдили време и бројне генерације читалаца. Осим новела утканих у *Дон Кихота* из 1605. - у барокном духу разноврсности у јединству, Сервантес је 1613. у Мадриду објавио засебну збирку од дванаест новела, насловљену *Novelas ejemplares (Узорне новеле)*, као први аутор који је, полазећи од италијанских модела, створио нову прозну врсту у шпанској књижевности.

На српском језику су новеле превођене сукцесивно, од стране више преводаца: Ђорђе Поповић-Даничар (аутор првог српског *Дон Кихота*) је 1885. превео једну, и то је био пионирски подухват на целом јужнословенском простору.¹ Потом је 1938. Хајим Алкалај објавио још три новеле, док је интегрално издање, предмет наше анализе, штампано 1981.

Новосадски преводац Душко Вртунски (1936-2002) задужио је српску књижевност преводом два капитална Сервантесова наслова - поменуते збирке *Novelas ejemplares (1981)* и *Дон Кихо-*

¹ Словенци су добили први превод три новеле 1920. (преводац Иво Шорли); код Хрвата је Јосип Табак објавио пет новела 1949, а исте године још две Иво Хергешић. У Бугарској су *Новеле* први пут објављене 1976, Вид. Ј. Стојановић, *Сервантес у српској књижевности*. Београд, ЗУНС, 2005, 260.

џа (1988). Вртунски је дуги низ година радио у Рефералном центру Библиотеке Матице српске у Новом Саду. По струци историчар опште књижевности (дипломирао је светску књижевност на Филолошком факултету у Београду), преводио је са француског, енглеског и шпанског.

Први Вртунсков превод из Сервантесовог опуса била је новела „La fuerza de la sangre“ („Снага крви“), објављена у *Лейшойису Матице српске* 1980.² То је, на изванредан начин, била најважнија за целу збирку, на којој је Вртунски, очито, увећавио радио. Наиме, Матица је већ наредне, 1981. године, објавила све новеле, први пут на нашем језику, у тиражу од 4.000 примерака и у лепом издању са тврдим повезом³.

Душко Вртунски је овом књигом сакупио и објединио дотадашњи рад на новелама код Срба, настављајући оно што су започели његови претходници, Поповић и Алкалај. Он је преузео Даничарев превод новеле „La española inglesa“ („Енглеска Шпањолкиња“) из 1885, штампан код Браће Јовановић у Панчеву, као и Алкалајеву верзију три новеле („El celoso extremeño“, „La ilustre fregona“, „El licenciado Vidriera“) из 1938. Матичино издање је, тако, први пут донело на српском целокупни текст свих дванаест новела, уз Сервантесову посвету мецени, као и предговор. Овоме су додата још два текста: пролог Х. Л. Борхеса (за једно аргентинско издање из 1946), као и поговор самог Вртунског.⁴ Новеле су штампане редоследом из првог шпанског издања (Juan de la Kuesta, 1613), који поштују и савремени шпански издавачи. На крају збирке додата је тринаест новела („La tía fingida“), чије ауторство још није са сигурношћу утврђено.

Новеле су преведене у целости, уз поштовање изворног текста. Све садрже преводиоачеве напомене у дну стране, знатно бројније и исцрпније од оних које је својевремено дао Алкалај (код Поповића их није ни било). Вртунски у белешкама објашњава историјске чињенице, појмове везане за шпанску књижевност, античке, библијске и друге реминисценције, експлицира игре речима и карактеристичне језичке обрте, као и реалије везане за шпанску историју и обичаје. Уредно бележи касније трагове новела у европској литератури.

2 Miguel de Cervantes Saavedra: „Снага крви“. Превод Душко Вртунски. *Лейшойис Матице српске*, 1980, 425, св. 6, 949-965.

3 Мигел де Сервантес: *Узорне новеле*. Превели Хаим Алкалај и Душко Вртунски. Матица српска, Нови Сад, 1981, 477.

4 Тај текст анализирали смо у књизи *Сервантес у српској књижевности*, 263-264.

У Матичиној књизи није назначен изворник са кога је рађен превод, тако да смо се за тај податак обратили преводиоцу. Како нам је тада казао, Вртунски је већину новела превео са оригинала објављеног у Аргентини, код издавача Еспаса-Калпе (у колекцији „Austral“). Књиге из те библиотеке намењене су широј читалачкој публици и нису критичка ни коментарисана издања. У овом конкретном случају, можемо да претпоставимо да је у питању издање које се заснива на тексту и коментарима шпанског академика Родригес Марина из 1914, чију је верзију „Espasa-Kalpe“ прештамповала током више деценија. То издање не садржи све новеле, већ њих седам („La Gitanilla“, „Rinconete y Cortadillo“, „La ilustre fregona“, „El licenciado Vidriera“, „El celoso Extremeño“ и „El casamiento engañoso“ у „Coloquio de los perros“)⁵. Преосталих шест („El amante liberal“, „La española inglesa“, „La fuerza de la sangre“, „Dos doncellas“, „La señora Cornelia“ и „La tía fingida“) је, према преводиочевим речима, преведено из издања Сервантесових сабраних дела које је припремио А. Valbuena Prat⁶. Очигледно да је Вртунски посегнуо за издањима која су му била при руци, без трагања за озбиљнијим коментарисаним насловом, који би му олакшао посао и одразио се на квалитет преводне верзије.

Вртунски на крају поговора штампаног уз превод бележи да је у Алкалајев превод три новеле унео „минималне исправке“. Наша анализа показала је да је, доиста, отклоњен извештан број крупних погрешки на које је у више махова указивао још Јосип Табак⁷. Ипак, многе су остале⁸.

Алкалај се на насловној страни појављује као коаутор превода, заједно са Вртунским. Име Ђорђа Поповића, међутим, прећутано је. Дакако, Вртунсков захват у Даничареву варијанту „Енглеске Шпањолкиње“ јесте замашан, али је основа, без икакве сумње, изашла из пера нашег првог преводиоца. То потврђује детаљно поређење обе верзије. Вртунски следи стари предложак, али осавремењује лексику, синтаксу и интерпункцију. Његов метод је са-

5 Miguel de Cervantes: *Novelas ejemplares*. Edición y notas de Francisco Rodríguez Marín, de la RAE. Madrid, La lectura, 1914, 2 vols.

6 Miguel de Cervantes Saavedra: *Obras completas*. Ed. de Angel Valbuena Prat. Madrid, Aguilar, 1943, 1819.

7 Ј. Табак, „Још једна издаја Цервантеса“. *Вијесник у сријегу*, 293, 1957, с.п. /.../ „кутију конзерви“ (Алкалај, 22) исправљено је у „кутију ушећереног воћа“ (Вртунски, 244); „како свира жалопојке“ (26) - „како свира песамедељо“ (246); „сви су били врло задовољни концертом“ (30) - „и договором су сви били врло задовољни“ (249); „која није била много мудра“ (35) - која није добро знала шпански“ (245).

8 О Алкалајевом преводу писали смо у раду „Сервантесове *Узорне новеле* у преводу Хајима Алкалаја“. *Philologia*, 3, 2005, 219-226.

временији, он се строжије држи изворника, далеко је прецизнији у изразу и вештији у налажењу еквивалената. Многа конфузна места, нетачне обрте и делове реченица, као и дословне преводе из старе верзије он је умесно исправио. Међутим, неке омашке су му промакле, тако да у оба текста постоји не мали број истоветних грешака, као очигледан доказ да се радило на темељу Поповићевог превода. Ево примера: *una caja de lata* у оба случаја је преведено као „дрвена кутија“ (Ђ. П. п. 68, Д. В. пп.188, 189), уместо *метална кутија*; *a su privado* – „свом поданику“ (Ђ. П. п. 35, Д. В. п. 171), уместо *свом саветнику*; *por su buena condición* („јер има добро срце“, „јер је по природи добар“) - оба преводиоца погрешно преносе као: „што је добро расположен“ (Ђ. П. п. 27, Д. В. п. 166), итд. Но, и поред тога, Вртунскова верзија доста је добра и јасна, лепо се прати и чита. Недостаје јој, треба рећи, извесна патина архаичности и ту је погрешно што од Ђорђа Поповића није преузео више успешних решења. Примера ради, Даничар преводи *su gallarda bizzarria* као „своју јуначку велелепоту“ (п. 33), док Вртунскова варијанта „наочити сјај“ нема исту изражајну снагу. Или, Поповићево „мати“ са стр. 40 лепше је од обичног „мајка“ код Вртунског (п. 173). Исто тако, новосадски преводилац је исправно поступио преузевши типичан Поповићев придев, познат још из *Дон Кихота*, о „несравњеној“ женској лепоти (Ђ.П. пп. 3, 5/ Д.В. пп. 154, 155). Поменимо на крају да смо наишли и на извештан број нових омашки у преводу речи и израза, који су код Даничара били добро преведени⁹.

У настојању да оценимо квалитет Вртунсковог превода девет новела (изузимајући Алкалајеве и Поповићеву), као и Сервантесове посвете и предговора, спровели смо његово аналитичко испитивање. Елементе српског текста, селективно одабране, груписали смо у неколико целина, анализирали их и извели општи закључак о њиховој успешности, што нам је, истовремено, указало на метод, начин рада и домете преводиоца. Верзије неких целина су више, а неке мање успеле, али све довољно транспарентно сведоче о преводиоцевом начину рада. У боље преточене новеле спадају „Широкогрудни љубавник“, „Брак на превару“ и „Ринконете и Кортадиљо“, а у слабије „Снага крви“, „Две девојке“, „Циганчица“ и „Лажна тетка“.

⁹ *discretas razones* код Поповића су „својом часном и вредном речи“ (п. 8), а код Вртунског „разборитим разлозима“ (156); *razones* - Ђ.П. ‘речима’, п. 40, док Вртунски опет погрешно вели „разлозима“ (173); *del barrio* - Поповић правилно преводи „из оног краја“ (п. 58), а Вртунски каже „из предграђа“ (183); *patrón de una nave flamenca* Поповић преноси као „господар од једног фламанског брода“ (53) и „патрон“, док Вртунски вели „власник“, „бродовласник“ (пп. 180-181).

Вртунски се строго држао оригинала, што је веома добар почетни принцип када је у питању класично дело као што је Сервантесово. Не само да је реч о врхунском прозаисти шпанског језика, несумњивом ауторитету у крилу шпанске, а и светске литературе, већ је шпански језик XVII века веома специфичан и прилично различит од савремене норме. Већ овакав приступ представља напредак у односу на романтичарски метод нашег старог преводиоца; Ђорђе Поповић је себи давао много већу слободу наспрам полазног текста, што је, свакако, диктирало и време, односно важећи естетски принципи. Вртунски брижљиво прати Сервантесову реченицу, не изоставља ништа, трудећи се да пренесе не само њену семантичку садржину, већ и формалне особености - граматичку структуру, синтаксу, ритам и говорни регистар реченице. Наредни пример из новеле „*El amante liberal*“ то лепо илуструје:

Reprimí las lágrimas, recogí los suspiros, creyendo que con la fuerza que les hacía reventarían por parte que abriesen puerta al alma, que tanto deseaba desemparar este miserable cuerpo; mas la suerte, aún no contenta de haberme puesto en tan encogido estrecho, ordenó acabar con todo, quitándome las esperanzas de todo mi remedio; y fue que en un instante se declaró la borrasca que ya se temía, y el viento que de la parte de mediodía soplabá y nos embestía por la proa, comenzó a reforzar con tanto brío, que fue forzoso volverle la popa y dejar correr el bajel por donde el viento quería llevarle. (p. 150)¹⁰.

„Уздржах се од суза, пригуших уздахе, верујући да ће снага којом сам то чинио изнутра пробити врата мојој души која је толико желела да напусти ово бедно тело. Али судбина, још увек незадовољна оним како ме је сабила у теснац, одреди да све то престане, одузимајући ми наду у било какав излаз, јер у тренутку поче олуја од које се страховало и ветар који је дувао с југа с таквом снагом је почео да удара у прамац и таквом одлучношћу се оборио на нас да нас је приморао да окренемо крму и брод препустимо да плови куд год ветар усхте да нас однесе“ (п. 89).

Колико год ово начело било за похвалу у озбиљном књижевном преводу, оно је истовремено главна мана Вртунсковог метода. Из њега се, наимае, веома лако може склизнути у дослован превод. Вртунски често није довољно флексибилан, слепо се држи изворника, што исходује неприродношћу у српској верзији, а понекад и неразумљивошћу. Стиче се утисак да допушта да га оригинал „хипнотише“, у намери да што изворније дочара текст. Може се, исто тако, претпоставити да није поседовао сигурно, дубинско позна-

10 Miguel de Cervantes: *Novelas ejemplares*. Edición de Harry Sieber. Cátedra, 1982, 150.

вање класичног шпанског, те у неким случајевима није смео да се „одлепи“ од кастиљанског предлошка. Било како било, права мера између верности и слободе у српској верзији *Узорних новела* није пронађена. У наставку дајемо неколико примера где су реч, израз или реченица семантички јасни, али где српски језик трпи, јер је превод механички, дослован. Иначе их има веома много, и у свим новелама.

„Теодосија учини оно што јој је брат наложио у погледу легања, али спокојство није било у њеној моћи“ („Две девојке“, п. 333) / *Hizo Teodosia lo que su hermano la mandaba en cuanto al acostarse; mas en lo de sosegarse no fue en su mano* (148)¹¹;

„хтела од мене да сазна разлог који ме подстиче да се толико свађам с њом“ („Брак на превару“, 389) / *quiso saber de mí qué era la causa que me movía a reñir tanto con ella* (Idem, 230);

„живимо ослобођени горке заразе љубоморе“ („Циганчица“, 48) / *libres vivimos de la amarga pestilencia de los celos* (п. 101);

„С тим речима које је младић изговорио Андресов изгубљени дух се опоравио“ („Славна судопера“, 59) / *Con estas razones que el mozo iba diciendo iba Andrés cobrando los espíritus perdidos* (idem, 113).

У истом смислу, веома је велики број дословно преведених шпанских израза, рогобатних на српском: „отишао у своју постељу“ (316), „они су сачували поштовање“ (368), „причај ми ове ноћи“ (396), итд. На истоветан начин пренесен је читав низ речи и синтагми: *desa (de esta) manera* - на тај начин, уместо *шако, онда* итд, у зависности од контекста (пп. 54, 58, 75, 95, 384); *pues* - затим (а треба *дакле*, 349, 53, 107); *cosa* - ствар, 32, 42, 402; *ahora* - 170 (*значи, дакле*); *casa* - у својој кући (ум. *код куће*) 319; *a nuestra casa* - у нашу кућу, ум. *код нас*, 183, у моју кућу 328, у њену кућу, 29). То важи и за речце које често у шпанском немају семантичку вредност, те се не смеју преводити, посебно не дословно. То је нарочито очито у дијалогу. Случај везника *que* (коју Вртунски преводи као *јер* и кад значење није узрочно, пп. 41, 43, 178, 365), везника у на почетку реченице - *Nieta, acaba, que es tarde /.../*. - *У? que hay, abuela? preguntó Preciosa* (95) / „- Унуко, доста је било; *јер* касно је /.../. - И шта је, бако? - упита Прециоза“ (43).

Ови детаљи не искривљују смисао изворника и не отежавају његово разумевање. Ипак, стил превода трпи, делујући тешко и незграпно.

11 Miguel de Cervantes: *Novelas ejemplares III*. Edición, introducción y notas de Juan Bautista Avallé-Arce. Castalia, Madrid, 1987, 388.

Такође смо регистровали буквалан превод неких глагола (*venir, ir, а у ствари су синоними за ser, односно estar*):

yo vengo de manera rendido (83) – „Ја долазим тако савладан“ (34);

Iba Preciosa confusa (128) – „Прециоза је ишла збуњена“ (72);

venía en camisa – „дошао је у раздрљеној кошуљи“ (132).

Механички су преведене и перифразе са глаголима *dejar* (*Deje, Señora tía, ya de rebuscar mi viña* 363 / „Дозволите, госпођо тетка, да се већ пабирчи по мом винограду“, 460, уместо „Маните се већ једном, тетка, пабирчења ...“ итд.), *llegar, herir* који у наведеном примеру нема своје прво значење (ранити, повредити), већ „раширити се, разлити се“: *Cuando Preciosa el panderete toca/ y hiera el dulce son los aires vanos* (96) – „Кад Прециоза у тамбурин удари,/ Слатким звуком нестални ваздух рањава“ (44). Такође глагол *sentir* (361).

Када је реч о превођењу глаголских времена, и ту се преводиочев израз показује прилично крутим и ученим. Није увек могуће одређени глагол пренети на српски у истом времену, као што показује следећи пример: *no será bien que la señora Cornelia quede sola* (196) / „неће бити добро да госпођа Корнелија остане сама“ (365; више би одговарали презент или кондиционал).

Вртунски, даље, много користи перфекат уместо аориста. Примери су бројни (странице 399, 451, 321, 321, 323, 330), а као илустрацију наводимо један: „И једног дана у зору кад сам журио да јој однесем њен део, чуо сам да ме с једног прозора зову по имену“ („Разговор паса“, п. 399), док у оригиналу стоји *Y un día que, entre dos luces, iba yo diligente a llevarle la porción, oí que me llamaban por mi nombre* (248). У другим приликама, чак кад уз глагол стоји прилог *odmah*, или *ушо*, аориста нема, иако би то било логично: „и одмах јој је испричао“ (ум. *јој исприча*), 361; „уто су стигли“ (*стигоше*), 355. Такође, у извесним случајевима, користи кондиционал, а требало би презент. *Finalmente, por acortar, por no cansaros* (192) / „Најзад, да бих скратио и да вас не бих заморио“ (363; овде је погрешан и глаголски вид). Уопште, наш преводилац греша у слагању времена. „Да сам упознао песника“ (454) - а треба *када бих њознавао* или *да њознајем*. „Витез је стигао својој кући и упита дон-Рафаела“ (337).

Напоменимо још да су недовољно искоришћене семантичке нијансе које нуде наши перфективни и тренутни глаголи: „видео“ 380 - наспрам бољег „угледао“; „слушајте ме“ (357) - уместо „послушајте“, „чујте“; „питајући га“ (326) - уместо „распитујући се“.

Код преношења идиома, пословица и изрека, којих у новелама има далеко мање него у *Дон Кихотију*, Вртунски је поступао на три начина:

- а) дословно превођење. Оно се, наравно, не може прихватити јер озбиљно отежава разумевање и стилски нарушава текст на циљном језику. Модизам *Finalmente, nuestra plática se pasó en flores* (225), остао је потпуно необјашњен буквалном транспозицијом „наша ћаскања /.../ прођоше у сличном цвећу“ (385). Исто важи и за идиом из „Госпође Корнелије“: „Одговорила је /.../ да нико не би рекао како од те воде не би пио“ (375), док у изворнику читамо *Respondió /.../ que nadie dijere „de esta agua no beberé“* (210; правилно би било: „Рече /.../ да нико не може са сигурношћу да каже ‘не бих тако поступио’“).
- б) Следећи поступак је превод фраза, довољно близак нашем начину размишљања, тако да се резултат уклапа у контекст: *ni tenía barbas que peinar ni dineros que gastar* (234) - „више нисам имао ни браду да гладим ни пару да вадим“ (391); *aunque la cubriesen de perlas* (355) - „и да је прекријете самим бисером“ (455).
- в) Коначно, супституција нашим еквивалентом, као што илуструју примери: *salí un águila en esto* (245) - „постадох прави мајстор у томе“; *el hierro se ha de labrar mientras estuviere encendido* (194) - „гвожђе се кује док је вруће“ (364); *Puse pies en polvorosa y tomando el camino en las manos...* (249) - „Потпраших пете, појурих што су ме ноге носиле“ (399). У оваквим тешкоћама Вртунски се прилично добро сналазио.

Преостале замерке односе се на материјалне погрешке, којих смо пронашли извештан, иако не претеран, број. У питању је неразумевање кључних речи из вокабулара класичног шпанског, а каткад и целих реченичних обрта. Вртунски погрешно преводи *desesperarse* као „очајавати“ (389, 390), док је у XVII веку значење било „извршити самоубиство“, *cirujano* као „хирург“ (224, 337), уместо „видар, ранар“, *caballero* (220, 224, итд.) као „витез“, док контексту одговара „господин“ или „племић“, *razones* (156) као „разлози“, а тачно је „речи“, *agravio* (219), „неправда“, а треба „увреда“. Грешке у кривом разумевању већих сегмената нашли смо на странама 355, 357, 361, 318, 55, 460, итд.

Наравно да се наш читалац *Узорних новела* неће упуштати у овакве детаље. Највећи број уочених слабости Вртунсковог превода односи се на погрешке лингвистичког типа, док је оних референцијалних веома мало. Он се, у ствари, огрешује о тачност и језичку економију (апсолутним вредностима при оцењивању пре-

вода, по Питеру Њумарку¹²⁾, али то не отежава идејну рецепцију штива. Вртунски је својом верзијом Сервантесове новеле учинио доступним великом броју читалаца и отворио простор за другачије сагледавање аутора *Дон Кихота* у нашој култури. Додуше, непосредних одјека - критика на његову верзију није било, али то је већ друго питање.

Иако је прво издање, са тиражом од чак 4.000 примерака, одавно исцрпљено, друго није штампано. Наше је мишљење да *Узорним новелама* на српском треба продужити живот једном озбиљном редактуром, и на тај начин их осавременили, служећи се најновијим шпанским издањима. Сервантесове новеле треба да постоје у нашој преводној литератури као трајна вредност, можда не толико као забавно штиво (укус публике се увећало променио од XVII века наовамо!), али свакако као класичан наслов и незаобилазна референца у проучавању развоја приповедног израза у светској књижевности.

Библиографија

Издања Сервантесових новела

Miguel de Cervantes, *Novelas ejemplares*. Ed. F. Sevilla, A. Rey. *Obra completa*. Madrid, Alianza, 1996-1998, vols. 6-11. Elektronsko izdanje: ed. F. Sevilla, Alicante, Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, 2001.

Miguel de Cervantes, *Novelas ejemplares III*. Edición, introducción y notas de Juan Bautista Avallé-Arce. Castalia, Madrid, 1987, 388.

Miguel de Cervantes: *Novelas ejemplares*. Edición de Harry Sieber. Cátedra, 1982, 2 vols.

Преводи на српски

Migel de Servantes: *Узорне новеле*. Превели Хаим Алкалај и Душко Вртунски. Матица српска, Нови Сад, 1981, 477.

Miguel de Cervantes Saavedra: „Снага крви“. Превод Душко Вртунски. *Лешојис Мајишце српске*, 1980, CDXXV, 6, 949-965.

Мигуел де Цервантес: *Узорне приче*. Превео са шпанског Х. Алкалај. Еос, Београд, 1938, 159.

Мигел Сервантес Саведра*: *Енглеска Шпањолкиња*. Превео са шпањолског Ђорђе Поповић. Књижара Браће Јовановића, Панчево, 1885, 72.

12 Newmark, Peter, *A Textbook of Translation*. London, Prentice-Hall, 1988, 304.

Литература

Јасна Стојановић, *Сервантес у српској књижевности*. Београд, ЗУНС, 2005, 186-188, 260-266.

Јасна Стојановић, „Сервантесове Узорне новеле у преводу Хајима Алкалаја“. *Philologia*, 2005, 3, 219-226.

Јасна Стојановић, „La española inglesa, primera novela cervantina vertida al serbio (1885)“. In A. Villar Lecumberri (ed.), *Peregrinamente peregrinos*. Madrid, Asociación de Cervantistas, 2004, 1747-1756.

Љиљана Павловић-Самуровић, „Novelas ejemplares“, у: *Књига о Сервантесу*. Београд, Научна, 2002, 81-102.

Newmark, Peter, *A Textbook of Translation*. London, Prentice-Hall, 1988, 304.

Jasna Stojanović

LA TRADUCCIÓN SERBIA DE LAS NOVELAS CERVANTINAS

Resumen

El análisis de las traducciones serbias de las obras cervantinas representa un segmento significativo en el estudio de la recepción del escritor español en la literatura y la cultura serbias. Las *Novelas ejemplares* son la obra más importante de Cervantes después de *Don Quijote*, pero su transposición serbia todavía no ha sido objeto de un análisis riguroso. Completamos nuestra serie de trabajos sobre las versiones de Đorđe Popović-Daničar (1885) y Hajim Alkalaj (1938) con esta crítica de la versión del tercer traductor serbio de las novelas, Duško Vrtunski (1981).